

België is een immigratienatie

2012/11

15 | 05 | 2012

 MENSEN

 WELVAART

 BESCHERMING

België is een immigratienatie: 25% van de bevolking is van oorsprong migrant. Prognoses voorzien een stijgende trend en versterken de immigratienatie. Itinera pleit voor een integratiebeleid die alle bestuursniveaus aanspreekt en die berust op een brede consensus

Het Itinera Institute lanceert een reeks van studies en debatten onder het motto "Mobilisatie voor integratie". Laurent Hanseeuw (fellow Itinera Institute) stelt in zijn rapport vast dat België een immigratienatie is. België heeft een netto migratie van ongeveer 500.000 mensen in het laatste decennium, dit is 4,5 % van de bevolking, waarmee België hoger scoort dan Canada en de Verenigde Staten. Uit de cijfers blijkt dat 25% van de bevolking van oorsprong migrant is. De 10 grootste steden vertegenwoordigen 90% van de migranten. De integratie van migranten is vooral een stedenbeleid. Volgens de bestaande prognoses zal migratie niet stilvallen en tegen 2060 instaan voor ten minste 60% van de demografische groei in België. Itinera pleit voor een beleidsmobilisatie die alle niveaus aanspreekt en die berust op een stevige consensus in zake strategie. Jozef De Witte (directeur van CECGK) stelt vast dat het integratiebeleid mislukt is, maar niet mag mislukken. Hij pleit voor een resultaatgericht integratiebeleid, met een duidelijke missie, met concrete beleidsinstrumenten en met aandacht voor het meten van resultaten. Rachida Azdouz, specialist interculturele relaties van de Universiteit van Montreal, houdt een Canadese spiegel voor: het steriele debat over multiculturele samenleving is voorbijgestreefd. Het is niet of/of, maar en/en: mono-burgerschap en inter-cultuur.

De Belg beseft het niet: België is een immigratienatie

De Belg beseft het niet maar België is een immigratienatie. België heeft een migratiesaldo van 4,5%. Dit betekent dat de Belgische bevolking met 4,5 % is toegenomen door migratie in het laatste decennium. Concreet is dit een netto-migratie van ongeveer 500.000 personen. Hierdoor scoort België hoger dan Canada en de Verenigde Staten (zie grafiek 1). Uit de cijfers blijkt dat 25% van de bevolking in België van oorsprong migrant is: 10% vreemdelingen, 7,5% genaturaliseerde en 7,5 % tweede generatie (zie grafiek 2).

1 op 2 personen in België is tegen 2060 van buitenlandse afkomst

De laatste decennia kent de migratie van vreemdelingen naar België een stijgende trend en deze zal wellicht niet stil vallen. Daarnaast blijkt uit een prognose van het planbureau dat migratie tegen 2060 zou instaan voor ten minste 60% van demografische groei in België. Het gemiddelde geboortecijfer van 4 kinderen per vrouw voor niet EU-migranten en de stijgende trend inzake migratie zullen onze migratienatie verder versterken. Integratie is de grootste maatschappelijke uitdaging voor ons land: ofwel maken we er een succesverhaal van, en dan kan dat de basis zijn voor toekomstige welvaart en welzijn. Ofwel laten we betijen en leven we op een tikkende demografische en sociologische tijdbom.

10 grootste steden vertegenwoordigen 90% van de migranten

Er is vooral een sterke concentratie van migranten in de grote steden. Antwerpen en Brussel verwelkomen al jaren ongeveer 50% van alle migranten in België. De 10 grootste steden in België vertegenwoordigen ongeveer 90% van de migranten. We merken hierbij op dat de grote steden ook de grootste emigratie kennen van migranten en Belgen die deze steden verlaten voor een andere woonplaats in het land. Integratie van migranten is vooral een stedenbeleid.

België meet te weinig en ontbeert de noodzakelijke beleidsmobilisatie voor integratie

Om integratie te kunnen meten, missen we in België de indicatoren die het mogelijk maken om de resultaten van integratie te meten. De MIPEX-inde, een indicator die de internationale vergelijking mogelijk maakt, brengt de middelen die een land investeert in zijn integratiebeleid in kaart, maar niet de resultaten van deze middelen. De statistieken die de resultaten op vlak van onderwijs, werk, .. meten zijn onvolledig en moeilijk vergelijkbaar. Er moeten in België nog heel wat inspanningen geleverd worden om de resultaten van het integratiebeleid in kaart te brengen vergeleken met andere landen.

Alleen door beleidsmobilisatie die alle niveaus aanspreekt en berust op een stevige consensus inzake strategie kan dit slagen.

Jozef De Witte: Integratiebeleid is mislukt, maar mag niet mislukken

Jozef De Witte, directeur van het centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (CECGK), maakt een beenharde analyse: het integratiebeleid is mislukt, maar mag niet mislukken. Hij benadrukt de collectieve verantwoordelijkheid, zowel op het vlak van maatschappelijke aanvaarding, van menselijke omgang als van participatie in alle aspecten van het maatschappelijke leven.

“Failure is not an option”: België heeft nood aan een resultaatgericht integratiebeleid, met een duidelijke missie, met concrete beleidsinstrumenten en met aandacht voor het meten van resultaten. Zowel over de componenten van succesvolle integratie als over de noodzaak van inpassing van immigranten bestaat inzicht en ervaring.

We ontberen een visie, beleidscoördinatie en een brede maatschappelijke bewustwording dat integratie tweerichtingsverkeer is, met wederzijdse aanpassing van immigranten en autochtonen.

Rachida Azdouz houdt een Canadese spiegel voor

Rachida Azdouz, specialist interculturele relaties van de Universiteit van Montreal, houdt een Canadese spiegel voor: het steriele debat over multiculturele samenleving is voorbijgestreefd. Het is niet of/of, maar en/en: mono-burgerschap en inter-cultuur.

Een succesvol immigratieland definieert enerzijds een gemeenschappelijke sokkel van burgerschap, die voor eenieder gemeenschappelijk is. Anderzijds bestaat feitelijke interculturaliteit, die spontaan tot wederzijdse aanpassing leidt.

Om die combinatie succesvol te krijgen is participatie essentieel. Daarin scoort België zwak op vele fronten.

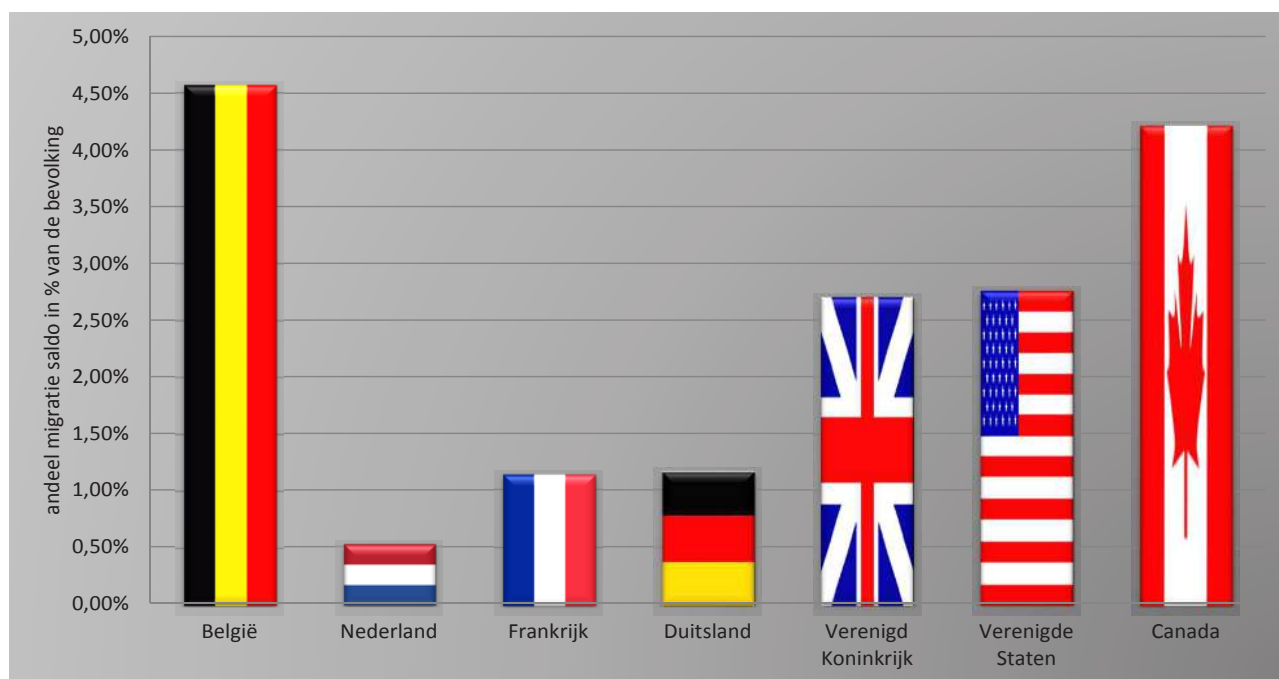
De rapporten van Laurent Hanseeuw, Jozef De Witte en Rachida Azdouz zijn te vinden op www.itinerainstitute.org

Voor meer informatie, contacteer Laurent Hanseeuw – 0477/79.00.59

Voor duurzame economische groei
en sociale bescherming

Bijlage : grafieken

Grafiek 1 : Aandeel van de migratiesaldo in % van de bevolking tussen 2001 en 2010

Grafiek 2: aandeel van de vreemdelingen, genaturaliseerde Belgen en tweede generatie in de totale bevolking van België

